

WPS.III.9421.4.13.2017

PROTOKÓŁ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Bydgoszczy

Wpływ
dnia 18. 12. 2017

6787

Nr

*Jak oni ma
a-10
kap o g. d. k. k. e. s. e.*

z kontroli sprawdzającej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bydgoszczy przeprowadzonej na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.).

1. Jednostka kontrolowana

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy
ul. Ogrodowa 9, 85-043 Bydgoszcz
NIP: 554-18-47-207 REGON: 002484031

Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej: Pani Renata Dębińska

Informacji i wyjaśnień w toku kontroli udzielały: Pani Renata Dębińska – Dyrektor MOPS, Pani Ewa Taper – Zastępca Dyrektora MOPS, Pani Justyna Ratkowska – Zastępca Dyrektora MOPS, Pani Jolanta Malak – Kierownik Działu Realizacji Świadczeń i Pomocy Instytucjonalnej MOPS, Pani Renata Olżyńska – Kierownik ROPS Bartodzieje.

Oznaczenie organu nadrzędnego: Prezydent Miasta Bydgoszczy

2. Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe kontrolerów:

Elżbieta Piasecka – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, działająca na podstawie upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego – nr 587/2017 z dnia 27 września 2017 r. – legitymacja służbowa nr 9/2015;

Hanna Pietruszewska – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, działająca na podstawie upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego – nr 586/2017 z dnia 27 września 2017 r. – legitymacja służbowa nr 21/2016;

Piotr Zieliński – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, działająca na podstawie upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego – nr 588/2017 z dnia 27 września 2017 r. – legitymacja służbowa nr 26/2015 – kierownik kontroli.

(akta kontroli str. 4-6)

[Signatures]

3. Kontrolę przeprowadzono w dniach 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19, 23, 24 października 2017 r.

Kontrolę rozpoczęto w dniu 10 października 2017 r., a zakończono dnia 24 października 2017 r. – dni, w których dokonano czynności kontrolnych wskazano powyżej.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o analizę dokumentacji oraz wyjaśnienia kadry kierowniczej MOPS.

4. Zakres kontroli: wykonanie zaleceń pokontrolnych z dnia 10 maja 2013 r., znak: WPS.III.431.2.26.2012.

5. Okres objęty kontrolą: kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

6. Wykaz aktów prawnych dotyczących tematyki kontroli:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi,
- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257),
- ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 902 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r., Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 października 2017 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2077, z późn.zm.).

7. W niniejszym protokole zastosowano następujące skróty i oznaczenia:

- uops – ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j. w.),
- rozporządzenie w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych - rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r., Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.),
- MOPS, Ośrodek, jednostka – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy,
- ROPS – Rejonowy Ośrodek Pomocy Społecznej,
- DPS – Dom Pomocy Społecznej,
- Dyrektor MOPS – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy,
- suo – specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,

Handwritten signatures and initials, including a large signature that appears to be 'P. Zielinski'.

- zespół inspektorów, kontrolujący – osoby o których mowa w art. 127 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.).

Opis stanu faktycznego i prawnego kontrolowanej jednostki, stwierdzony w toku kontroli sprawdzającej (w odniesieniu do wydanych zaleceń).

1. Zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o finansach publicznych jednostka winna działać na podstawie statutu, który określałby jej nazwę, siedzibę **i przedmiot działania**. Zalecono uwzględnienie w statucie pełnego zakresu realizowanych zadań przez jednostkę. Statut zmieniany był kilkakrotnie. W obecnej jednak formie statut w sposób niewłaściwy wymienia zadania nałożone na MOPS.

W § 5 statutu zawarty jest zapis: „zadania ośrodka obejmują w szczególności...” Pozostawia to otwarty katalog tych zadań. Statut winien w sposób kompleksowy i precyzyjny określać przedmiot działania jednostki. Z uwagi na możliwość mających miejsce często nowelizacji ustaw - wskazane (i bezpieczniejsze) byłoby ujęcie w statucie wszystkich realizowanych ustaw bez wymieniania zadań w sposób szczegółowy. Zapewniłoby to właściwe określenie zakresu zadań i kompetencji.

(akta kontroli str. 33-35)

2. Upoważnienie Dyrektora MOPS w Bydgoszczy zostało uzupełnione o kompetencje, dotyczące wydawania decyzji o umieszczaniu osób w domu pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 36)

3. Upoważnienia dla kierowników Rejonowych Ośrodków Pomocy Społecznej w Bydgoszczy w zakresie ścisłego określenia w nim osoby upoważnionej - zostały uregulowane.

(akta kontroli str. 37-38)

4. W kwestii dostosowania struktury zatrudnienia w MOPS do zapisu art. 110, ust. 1, pkt 11 uops - stwierdza się, iż kryterium, dotyczące liczby środowisk, objętych pracą socjalną w MOPS w Bydgoszczy w stosunku jeden pracownik socjalny na nie więcej niż 50 środowisk - jest spełnione.

(akta kontroli str. 10-21, 39)

5. W procesie kierowania osób do DPS - art. 54 ust. 1, dotyczący uwzględniania wyłącznie osób, wymagających całodobowej opieki, którym nie można zapewnić odpowiedniego wsparcia w środowisku - nie jest w pełni przestrzegany.

Do poszczególnych domów sporządzane są listy osób oczekujących na podstawie **wydanych** już decyzji kierujących do DPS. Winny one być zrealizowane w ciągu 3 miesięcy - co nie ma jednak miejsca, np.:

DPS „Jesień życia” - 63 oczekujących, w tym m.in.

Nazwisko i imię	Data decyzji o skierowaniu
G.Cz.	13.10.2015
P.J.	18.08.2015
K.J.	24.06.2015
G.E.	02.07.2015
O.K.	21.08.2015

DPS „Promień życia” - 79 oczekujących, w tym m.in.

Nazwisko i imię	Data decyzji o skierowaniu
B.K.	18.09.2015
O.J.	02.07.2015
L.W.	24.06.2015
J.W.	13.04.2015
P.M.	02.12.2014

(akta kontroli str. 40-63)

W kwestii, dotyczącej informowania osób o istniejących możliwościach zrealizowania decyzji kierujących oraz dotyczącej współdziałania z osobą zainteresowaną umieszczeniem w DPS - w dokumentacji znajdują się odpowiednie adnotacje.

(akta kontroli str. 64-86)

6. W odniesieniu do rodziny osoby umieszczanej w DPS - podejmowane są działania o charakterze pracy socjalnej, jednakże nie znajduje to odpowiedniego odzwierciedlenia w prowadzonej dokumentacji.

7. W „Procedurze postępowania w sprawie kierowania i umieszczania mieszkańców miasta Bydgoszczy w domach pomocy społecznej oraz ustalania odpłatności za dom pomocy społecznej wnioskodawcy i osób zobowiązanych” - zostały określone kompetencje w zakresie wydawania decyzji zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 87-132)

8. W przypadkach osób, wymagających pilnego umieszczenia w DPS - podejmowane są sprawne działania w tym zakresie.

(akta kontroli str. 50, 57, 63)

9. Uregulowanie „procesu decyzyjnego” w kierunku jasnego i precyzyjnego przedstawiania kolejnych rozstrzygnięć w sprawie - nastąpiło w kwestii, dotyczącej wskazania terminu zamieszkania w DPS oraz prawidłowego określania zobowiązań finansowych.

(akta kontroli str. 133-141)

Natomiast, co do realizacji decyzji o skierowaniu do DPS w wymaganym 3-miesięcznym terminie (zgodnie z art. 54 ust. 1-2a uops) - nadal występują nieprawidłowości w tym zakresie.

Z uwagi jednak na bardzo złożony problem powyższego zagadnienia, m.in. mentalność osób starszych, pragnących mieć jakąś perspektywę, co do „nieuchronnie” nadchodzących problemów związanych z podeszłym wiekiem, postępującymi chorobami i samotnością - w trakcie działań kontrolnych sformułowana została propozycja, uwzględniająca, zarówno uwarunkowania ustawowe, jak i wyżej przedstawione zagadnienie. Proponuje się, aby pracownicy w swoich rejonach sporządzali listy osób „zagrożonych niemożnością” samodzielnej egzystencji, ale bez wydawania jeszcze decyzji kierujących. Dopiero z chwilą pogorszenia się sytuacji osoby do stanu, o którym mowa w art. 54 ust. 1 uops - podejmowane byłyby odpowiednie działania decyzyjne.

10. W zakresie uprawnień do pobierania zasiłków pielęgnacyjnych przez mieszkańców DPS, umieszczonych na tzw. „starych zasadach” - dokonano odpowiedniego rozeznania oraz zweryfikowano wysokość ponoszonych przez nich opłat za pobyt w DPS.

(akta kontroli str. 142-146)

11. Druk wniosku, jako podstawowy dokument w sprawie o pomoc w formie umieszczenia w DPS - został opracowany i jest stosowany.

(akta kontroli str. 122)

12. Kwestia dotycząca przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego u opiekunów prawnych osób ubezwłasnowolnionych oraz właściwego wydawania decyzji w ich sprawach - została odpowiednio uregulowana.
(akta kontroli str. 147-157)
13. Zmiany, dotyczące decyzji o odpłatności - dokonywane są w sposób jasny i precyzyjny.
(akta kontroli str. 158-164)
14. W odniesieniu do osób już skierowanych do DPS - rodzinne wywiady środowiskowe - nie są przeprowadzane co 6 miesięcy, o czym stanowi art. 107 ust. 4 uops. Są natomiast w aktach spraw notatki, informujące o aktualnej sytuacji w środowisku.
Rodzinny wywiad środowiskowy jest jednak podstawowym dokumentem diagnostycznym, obejmującym wiele obszarów, które winny być analizowane przez pracownika socjalnego w kontekście np. konieczności natychmiastowego umieszczenia w DPS.
(akta kontroli str. 165-175)
15. W regulaminie DPS „Słoneczko” realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi - została precyzyjnie określona z uwzględnieniem unormowania prawnego oraz źródła finansowania.
(akta kontroli str. 176-194)
16. Przy zatrudnianiu osób, realizujących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - uwzględnione są wymogi zawarte w rozporządzeniu w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.
Na dzień kontroli osoby realizujące suo spełniały wymogi rozporządzenia.
17. Decyzje o przyznaniu specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi - są wydawane indywidualnie na każdą osobę.
(akta kontroli str. 195-226)
18. MOPS w Bydgoszczy posiada zatwierdzoną przez Dyrektora Archiwum Państwowego w Bydgoszczy - instrukcję kancelaryjną i instrukcję archiwalną. Zapewnia to właściwą ewidencję spraw oraz umożliwia ich bieżące analizowanie i archiwizowanie.
Z uwagi jednak na specyfikę realizowanych przez Ośrodek działań oraz nakładane nowe zadania - proces udoskonalania rzeczowego wykazu akt ma charakter ciągły.

(akta kontroli str. 227-234)

Trudnym zagadnieniem też - nie tylko dla MOPS w Bydgoszczy - jest odpowiednie odzwierciedlanie w dokumentacji działań o charakterze pracy socjalnej w środowiskach, co w kontekście art. 110, ust. 11 uops jest szczególnie istotne.

Na tym protokół zakończono sporządzając go w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, zaparafowanych na każdej stronie przez osoby kontrolujące i Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy, z których po jednym otrzymują:

1. Wojewoda Kujawsko-Pomorski,
2. Dyrektor MOPS w Bydgoszczy.

Fakt przeprowadzenia kontroli wpisano do książki kontroli Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy pod pozycją 67.

Pouczenie:

1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.
2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.
3. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.
4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.
6. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.
7. Zespół inspektorów przeprowadza dodatkowe czynności kontrolne, jeżeli z analizy zastrzeżeń wynika potrzeba ich podjęcia.
8. Z przeprowadzonych dodatkowych czynności kontrolnych sporządza się protokół.

9. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń, w całości lub w części, zespół inspektorów zajmuje stanowisko na piśmie i przekazuje je do akceptacji dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego.
10. Stanowisko w sprawie zgłoszonych zastrzeżeń przekazuje się kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.

Podpisy osób kontrolujących:

Starszy inspektor wojewódzki

Elżbieta Piasecka
Elżbieta Piasecka

Elżbieta Piasecka

Inspektor wojewódzki

Hanna Pietruszewska

Hanna Pietruszewska
Hanna Pietruszewska

Piotr Zieliński

Starszy inspektor wojewódzki

Piotr Zieliński
Piotr Zieliński

Podpis kierownika jednostki kontrolowanej

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bydgoszczy

Renata Debińska
Renata Debińska

Pieczczę jednostki kontrolowanej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

85-043 Bydgoszcz, ul. Ogrodowa 9

tel. 325-44-43; Fax: 324-55-35

Miejscowość, *Bydgoszcz* data *18. 12. 2017*